

СЪДЪРЖАНИЕ

Изкуство, думи... 2

Международна дейност 4

Изкуство, думи... 8

Хроника 18

Хроника, съобщения 20

Оформление:

Александър Стефанов

Фотограф:

Дени Кръстев

Редактор:

Десислава Атанасова

На корицата:

Деян Янев, „Рене Магрит“
от изложба на студенти-бакалаври
в галерия „София Прес“

За контакти и реклама:

тел. 02) 944 4141

02) 943 4421

факс: 02) 946 0212

info@sbhart.com

ИнфоСБХ

ISSN 1310-9448

СБХ, 1504 София, ул. „Шипка“ 6

Стратегии в контекста на Детството

(Поглед към Детството) – 9–27 юни, „Шипка“ 6
СЪВРЕМЕННО БЪЛГАРСКО ИЗКУСТВО

Изложбата „Стратегии в контекста на детството“ (Поглед към Детството) представя проекти и творби на съвременни български художници, за които Детството е тема или повод за лични изследвания и търсения. Постоянно разширяващото се поле на изобразителните изкуства, разнопосочните интереси на съвременните творци правят необходим подобен проект.

Идеята за тази изложба е обоснована и с търсенето на различни гледни точки към Детството като отправна точка за формирането на Личността и Твореца. Взаимовръзките между Детството и Зрелостта, между непредубеденото детско и обученото професионално рисуване, между Детето и Художника са предпоставки за художествени проекти от различен характер. Много автори интуитивно преоткриват забравени лични митологии и архетипни конструкции, свързани с детски случки и преживявания. Детството, макар и индиректно, има отношение и към тяхното творчество. Интересното е да се видят техните проекти в контекста на подобна изложба...

Социализирането, обучението, израстването на децата чрез изкуство, художествените проекти, които приобщават към изобразителните изкуства е другата насоченост на изложбата. Много художници преоткриват детското рисуване като родители, заедно с децата си. Някои рисуват заедно с тях, други използват и трансформи-

Ниа Пушкарлова – „Портрет на мама в дъжд с размазан грим“

рат детски изображения, трети създават задачи за деца. Съвместните проекти със деца имат свое запазено място в проекта.

Проектът „Стратегии в контекста на Детството“ и настоящата изложба представят от една страна Детството като тема и източник за изследване, а от друга запознаването и взаимодействието на децата с професионалното изобразително изкуство.

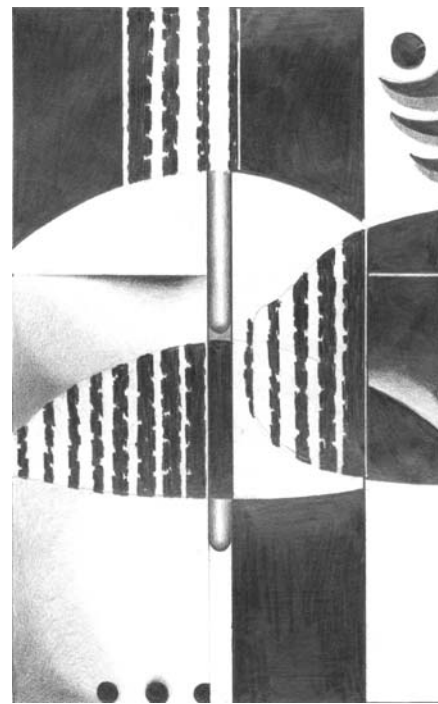
Николай МАРИНОВ

Изложба - графика на Михаил Чаушев (1933-1990)

4–16 май „Шипка“ 6

Изложбата на Михаил Чаушев ни представя може би малко позабравен, но из-

ключително талантлив и разностранен художник, който в известен смисъл е изпре-

Михаил Чаушев – рисунка

варил времето, което му е било отредено от съдбата. Без да има претенции за ретроспективност, тя събра едни от най-показателните и характерни за автора творби в областта на графиката, пастелната и маслената живопис. Остава да добавим, че чрез фотоси бяха показани монументалните пластики на Чаушев, осъществени на базата на определени конструктивистични принципи на формоизграждане.

Впрочем, тези принципи пронизват зна-

чителна част от неговото творчество. Обогатено от работни ескизи, подготвителни скици и рисунки, общото впечатление от експозицията ни разкрива художник с необичайно пространствено мислене, което се разполага в полето между фигуративно – изобразителното и архитектурно – абстрактното.

Парадоксалното, на пръв поглед, съчетание между космичните визии с футурологичен характер и най-дълбоките пластове на архаичното, домодерното, персонифицирано в праисторическите женски фигурки на „Богинята – Майка“ до голяма степен определя оригиналната пластическа физиономия на този автор. В този смисъл, неговото изкуство се разполага органично и естествено в постмодерната епоха – време на амалгами, комбинации и съвместявания на „несъвместимото“...

Михаил Чаушев владее в еднаква степен и фината нюансировка, и полутоновете на пастелната гама, и нежния графичен шрих, и експресивния език на по-едриите петна и линии тогава, когато темата или съответният мотив изискват подобна интерпретация. Към всяка творба подбира съответния „пластичен ключ“. Това го прави, освен всичко друго, активен, търсещ, неспокоен, в известна степен „незавършен“ художник.

Имаме усещането, че е притежавал не обикновено голям творчески потенциал. Смисълът на подобни изложби е не само мемориален – те обогатяват съвременните познания за един период в нашето изкуство (70-те – началото на 90-те години на XX в.), който тепърва предстои да бъде изследван в дълбочина.

Чавдар ПОПОВ

Международен симпозиум за каменна скулптура в Аланя, Турция

Краен срок: 17 август 2007 г. Международният симпозиум за каменна скулптура в Аланя, Турция ще се състои от 1 ноември до 30 ноември 2007 г. Участващите творци ще

бъдат избрани от жури, назначено от Университета по изящни изкуства „Мимар Синан“. Общо десет творци (пет, от които пребивават в Турция) ще участват в симпозиума. Материалът, който ще се използва е diabase. Кметството на Аланя ще осигури на всеки творец максимум блок (блокове) 3 куб. м от diabase, разрязан според уточнените от твореца размери. Ако са нужни допълнителни материали за излагането на скулптурата, техническите разрешения и разходите ще бъдат отговорност на твореца. На всеки участник ще се осигури 220 V електричество, система от кабели и компресор. **Симпозиумът няма определена тема.** Скулптурите, създадени по време на симпозиума, ще останат собственост на кметството на Аланя, което си запазва правото да ги излага в Музея за временни изложби. **Транспортът, нощувките и храната ще бъдат организирани от кметството на Аланя.** Разходите по транспорта ще се покриват от организаторите като сумата за самолетните билети на участниците ще се осребри в Аланя.

Участниците получават по 2000 Евро (две хиляди евро) за разходи и авторски права.

За подробна информация, посетете сайта: www.aiesm.com, раздел „Opportunities“

Международен конкурс на занаятите в Мюнхен. 28 февруари – 5 март 2008 г.

Краен срок за кандидатстване: 1 октомври 2007 г.

„Таленте“ е ежегоден международен конкурс за млади автори, работещи в сферата на традиционните занаяти, дизайна и технологията. Той е организиран като специална изложба по време на Международния панаир на занаятите в Мюнхен и продължава една седмица в началото на март всяка година. Неговата цел е да намери и изложи произведения, които със своята оригиналност и качество се отличават сред посредствеността. Проекти на около 90 души (или отбори от 25 страни) са изложени в пространство от 600 кв. м. и са включени в каталога на конкурса, състезавайки се за ежегодната награда. Наградените ще бъдат публикувани в следващия каталог.

Изисквани качества за участие: Поканени за участие са младши дизайнери, техници и инженери, без конкретни изисквания към квалификацията им. В секцията по дизайн кандидатите трябва да са под 30 години (март 2008 г.) и в секцията по технологии – 35 години. Участници в „Таленте“ от предишни години не могат да участват отново.

Как се кандидатства

1. Проект – текстова и фотографска документация (изискване за актуалност на темата и развие на творческия опит на кандидата) Проектът трябва да не е по-стар от две години. След селекция, работите ще бъдат изложени на специализираната изложба „Таленте 2008“, която ще се проведе по време на Международния панаир на занаятите в Мюнхен от 28 февруари – 5 март 2008.

2. Формуляри за участие – може да се получат в Деловодството на СБХ

3. CV (curriculum vitae) – желателно е кандидатите да отбележат образователна и квалификационна степен, без да уточняват научни степени, изложби и награди. В описанието на творбите, които се предоставят, кандидатите попълват всички колонки.

4. Качествени цветни снимки на предоставените творби

Приемат се следните медии: Ектакром диапозитиви 9x12 см или 13x18 см. Обикновени диапозитиви. Дигитални снимки във формат jpg (само) с висока резолюция

5. Етикети: Снимките трябва да са с правилно поставени етикети, за да се избегнат

грешки. Необходимата информация включва фамилното име на участника, кратко заглавие на творбата и нейния номер, ако снимките са повече от една. Етикетът трябва да съотнася снимката към описанието на творбата в апликационната форма.

Моля, не използвайте лепенки!

Дигитални снимки – надписване по следния начин:

Фамилно име, кратко заглавие на изложената творба, номер на снимката, формат на файла. Кандидатите обявяват пратките като „printed matter only“ (само печатен материал)

Изложба: Избраните кандидати ще бъдат уведомяти за резултатите и ще получат документите, нужни за изложбата като условия и график, регистрация и застраховка

Транспорт: Моля, адресирайте Вашата пратка така:

Spedition Schenker z. Hd. Frau Krasniewski – Messe Riem, Tor 21 – Paul-Henri-Spaak-Str. 8 – 82829 Muenchen – Germany. Тел. +49 89 94 92 43 32

Самата пратка трябва да бъде маркирана: **IHM, Talente 2008, Hall A 1**

Митници: Пратката трябва пристигне с всички митнически документи. Моля, включете в пратката фактура, сочеща общата стойност на творбите. Във фактурата трябва да се добави следното:

„Frei geliefert Messe Muenchen

Ware bestimmt fuer Handwerkskammer fuer Muenchen und Oberbayern

Ausstellung Talente 2008

Messe Riem, Halle A 1

Nur zur voruebergehenden Verwendung

Ware wird nach der Ausstellung zurueckgesandt“

Жури: Най-добрите работи в областта на дизайна и технологията ще бъдат наградени от международно жури. Дипломите ще бъдат връчени от директора на Панаира на Церемония по награждаването в събота 30 март 2008 г. Работите ще бъдат публикувани в изложбения каталог следващата година.

Продажби: Експонатите могат да бъдат продадени на Панаира и връчени на клиентите след свалянето на изложбата. Ако експонатите на са за продажба, да се отбележи само тяхната застрахователна стойност.

Град Кристиансанд, Норвегия

предлага пребиваване на професионални художници (за предпочитане специалисти в областта на изящните изкуства и занаятите), отговарящи на следните изисквания: Кандидати трябва да участват в международни мрежи, проекти или програми. Проектите на участниците трябва да са свързани с художници, групи или институции в гр. Кристиансанд. Кандидатите могат да предложат участие в изложби и професионални спогодби в града. Предложението включва тримесечно безплатно пребиваване в квартира и ателие. Всеки участник сам покрива разходите за битови нужди, транспорт, материали, застраховка, път.

Кандидатстване: Кандидатите да попълнят поместената в сайта молба. Тя трябва да включва целта на престоя, CV и препоръка. Непълни молби няма да бъдат приемани.

Срокове: 1 август и 1 февруари всяка година.

В сайта www.kristiansand.kommune.no ще намерите линк към формуляри за участие. Адрес: **Kristiansand kommune; Kulturdirektorens stab; V/Helene Hostad; Serviceboks 417, 4604 Kristiansand; Norway**

E-mail: post.kultur@kristiansand.no

Tel. (+47) 38 07 51 50

ПЪРВО МЕЖДУНАРОДНО БИЕНАЛЕ „МИНИАРТ – ИЗКУСТВОТО НА МИНИАТЮРАТА“

ЖИВОПИС, ГРАФИКА, СКУЛПТУРА,

РИСУНКА, ФОТОГРАФИЯ. 8–18 ноември 2007, Русе, България

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Международното биенале „Изкуството на миниатюрата“ се провежда на две години, с първо издание през 2007 г. и неговата цел е да популяризира и насърчава създаването на миниатюрни произведения на изящните изкуства и фотографията. *Участниците, подписали формуляра за участие, приемат условията на настоящия статут.*

II. ОРГАНИЗАЦИЯ

1. Организатор на Международното биенале „Изкуството на миниатюрата“ е Дружеството на русенските художници със съдействието на Община Русе, Русенската художествена галерия и Съюзът на българските художници.

2. Международното биенале „Изкуството на миниатюрата“ се организира под патронажа на Кмета на Община Русе.

3. Оперативната работа се извършва от Дружеството на русенските художници, Русенската художествена галерия, представителството на СБХ в Русе и представител на отдел „Култура“ към Община Русе.

4. Дейността по подготовката и реализацията на биеналето се финансира със съдействието на Община Русе, от дарения, спонсори и рекламодатели.

5. Наградите на Международното биенале „Изкуството на миниатюрата“ се определят от специално назначено за целта жури.

6. Изложбата с класираните произведения се подрежда в изложбените зали на Русенската художествена галерия.

7. Организаторите издават каталог със CD на участващите и наградените творби.

III. НАГРАДЕН ФОНД

600 Евро – Голямата награда на Община Русе

5 x 350 Евро – Пет равностойни награди за различните видове: живопис, графика, скулптура, рисунка и фотография.

Награда на Съюза на българските художници

Награди на спонсорите.

Награда на публиката (определена чрез допитване в изложбената зала по време на изложбата) – връчва се преди закриването на биеналето.

Забележка: Журито си запазва правото на промени в разпределението на наградите, в рамките на общия награден фонд. Наградите са със стойност на откупка и произведенията влизат в колекцията на биеналето, като организаторите (спонсорите) придобиват авторски права върху тях.

IV. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА УЧАСТИЕ

1. Право на участие имат художници от страната и чужбина, които приемат този статут.

2. Творбите, които ще бъдат включени в Международното биенале „Изкуството на миниатюрата“, се селектират от утвърдено жури, съгласно т. 5 от Раздел II.

3. Биеналето е за художествени произведения – живопис, графика, скулптура, рисунка и фотография, които отговарят на следните критерии: изобразителната площ на двуиз-

мерните произведения не бива да надвишава 110 кв. см, а на триизмерните произведения – 10 см ширина (10 см дълбочина) 12 см височина, заедно с основата. Всички отпечатъци и отливки трябва да имат № на издаване.

4. Рамкирането на художествените произведения се оценява отделно от журито и влияе на оценяването.

5. Всеки автор трябва да посочи продажна цена на своето произведение, като се съобрази, че комисионната при продажба е 30%.

6. Представените творби трябва да са авторски и да бъдат собственост на автора.

7. Всеки автор може да участва с не повече от 5 (пет) творби.

8. Всеки автор изпраща творбите си с попълнен и подписан формуляр за регистрация, етикети за връщане на произведения, придружени от банкова разписка за платена такса за участие.

9. Таксата за участие от 50 Евро за автори от чужбина и 50 лева за автори от България се плаща в брой или по банков път на следната банкова сметка: **Банка ДСК, ФЦ Русе, ул.Александровска №4; СБХ Дружество на художниците BIC: STSABGSF; IBAN: BG49STSA9300006356976**

Таксата за участие покрива административните разходи и един брой от каталога.

10. Авторите сами поемат разходите по транспортирането на творбите до посочения по-долу адрес и обратно, като отбележат във формуляра начина на получаването им – по поща или по куриер.

11. Организаторите гарантират сигурността на получените творби и при промяна на състоянието им се задължават да заплатят стойността на реставрационната работа по нанесените щети.

12. Организаторите не носят отговорност за щети, нанесени при транспортирането, поради недобра опаковка или други причини.

13. Организаторите се задължават да върнат творбите в срок до 2 месеца след закриването на изложбата по посочения от автора начин, за негова сметка.

14. Ако авторът желае, може да направи дарение на институции по негов избор.

15. Всеки участник получава безплатен каталог на изложбата и има право да закупи до 10 бр. на 50% от продажната му цена.

16. Всеки участник, подписал регистрационния формуляр, дава съгласието си неговите творби да бъдат използвани от организаторите за промоционални цели на биеналето.

V. КАТЕГОРИИ: А – флора, фауна; В – Пейзаж; С – Натюрморт; D – Портрет и човешка фигура; E – Калиграфия; F – Културно-историческо наследство в регион Русе. Не се приемат: бижута, занаятчийски произведения и компютърни техники.

VI. СРОКОВЕ

01.11.2007 г. – Краен срок за получаване на художествените творби

05.11.2007 г. – Селекция на получените творби от техническа комисия

06.11.2007 г. – Журиране

08.11.2007 г. – Откриване и обявяване на наградите на журито и спонсорите

08.11.2007 г. – Закриване на изложбата и обявяване на наградата на публиката

Важно за връщането! Моля, включете етикет със собствения си адрес за връщането на всяка творба. Адрес за кореспонденция и получаване на творбите:

Международно биенале „Изкуството на миниатюрата“

Русенска художествена галерия, ул. „Борисова“ № 39, Русе 7000, България. Лице за контакти: Теодора Копчева. Телефон за информация: +359 82 82 17 35; E-mail: artgallery@rousse.spnet.net

www.miniart-ruse.eu

Изложба живопис – Петър Крумовски

29.06 - 11.07, „Шипка“ 6

За да разберем как и по какъв начин отлита времето, трябва да поспрем с поглед назад. Ще открием случки, на които малко сме обръщали внимание. Особено, когато се отнася до познанства и колегиални приятелства. С Петър Крумовски се знаем отдавна. През пролетта на миналата година по негова идея нашият випуск направи Юбилейна изложба „50 години от завършване на Академията“. А бяхме я започнали шест години преди това.

Академията ни срещна през 1950 г. – младежи, изживели детството и юношеството си през годините на една ужасна война, надживели я с надеждата за един мирен и по-добър свят. Младежи от цяла България: ние – морски лъвове и гларуси, пловдивски майни, пирински комити и нахакани софиянци или както се казва „Мизия, Тракия и Македония“ заедно. Бяхме привлечени, всеки по свой начин, от романтичната представа за изкуството на Леонардо и Микеланджело, Рембранд и Рубенс, Фидий и Праксител, водени от благородния идеал да израстнем като творци, като отговор на таланта, който Бог ни е дал. И както гласи поговорката за „краставите магарета“, сходствата се превърнаха в трайно приятелство, независимо, че бяхме пръснати из различни специалности. И така, през 1956 г. завършихме успешно Академията, въпреки неблагоприятното на небезизвестния Крум Кюлявков – конюнктурен ректор и неговия антураж. За щастие имаме за учители чудесни творци: Бешков, Дечко Узунов, Ненко Балкански, Илия Петров, Марко Марков и още много други, за които не би ми стигнало времето да изброя.

С Крумовски бяхме заедно в едно ателие, живописци с големи надежди. Но животът ни приложи неумолимия закон на съществуването. Това ни накара да се превърнем във всеотдадени пенкилери: приложници, плакати, дизайнери, илюстратори и пространствени оформители. Нищо недостойно, разбира се, големият Дечко Узунов оформяше панаирни плакати, а Бешков преподаваше илюстрация. А къде остана романтиката? Тя стана нещо лично, любов, на която да се отдаваш в свободното време, но не като неделните художници – любители, а професионално. Но това пък имаше и добра страна. Такова творчество става искрено, незацапано от комерсиални или конюнктурни интереси и без комичните напъни за модерен личен почерк.

Убедил съм се, че точно по този искрен и непосредствен начин човек показва без фалш истинския си характер и творческа същност. Да не се учудваме тогава от творбите на варненеца Крумовски, свързан по рождение с морето и неговата сила. Вярвам, че не съм единственият чувстващ спотаената енергия, която излъчват творбите му. Тази енергия се усеща в замах на големите мас-

Петър Крумовски – „Автопортрет“

лени петна, от синьото на морето до златната охра на изгорелия пясък и камъни, до огрелите от слънцето баири на съименника на автора – Крумово. Дори виртуозните малки акварели са „заразени“ от същата енергия, както и настроенията в софийските пейзажи и закачливият прозорец, засипан от сняг. Художникът показва една фигурална картина, която не би могла да липсва при такава ретроспективна изложба. Плажният сюжет е естествен за морското чедо. Не можеше да липсва и картина от задължителния жанр – индустриален пейзаж – това е пристанището. Наситеният и богат сложен колорит обаче изкуква сюжетната тривиалност на онова време. Не бих подминал и скулптурните портрети на твореца, законна част от всеотдаените интереси или „пенкилерлъка“ на нашето поколение. Накрая, няколко думи за фамилията раздел на автора. Трогателно визуализирал семейната обич – поставя своя автопортрет до портретите на рано напусналата този свят - Тинчето и щерката Мария, с тъжните очи. И като добър и любящ дядо – поставя най-отпред обичната си внучка.

Пожелавам на Петър Крумовски да бъде неизменно следван от успехи!

Иван ГОНГАЛОВ

Познатият и непознат Никола Златев (1907-1989)

Изложба живопис и графика, 12.06 - 27.06, „Шипка“ 6

Мисли по повод Юбилейната изложба на художника

„Сложна е човешката душа –
винаги търси...“

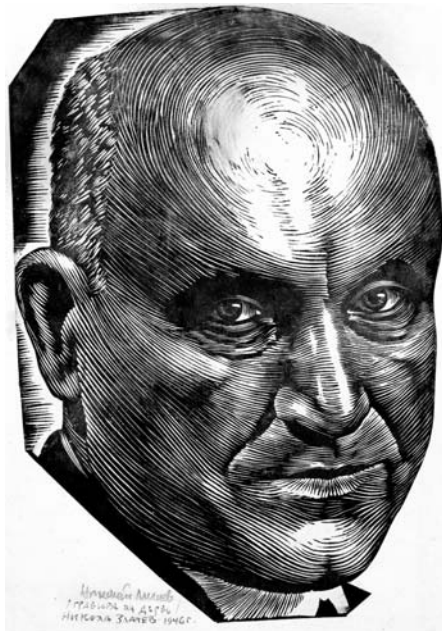
Никола Златев

Тази година се навършват 100 години от рождението на живописеца и графика Никола Златев – един от големите български художници, активен участник в изграждането на групата на художниците в град Плевен, в Комитета за култура и Съюза на българските художници. Роден е на 12 декември 1907 г. в село Караш, Врачанско. Завършва живопис в Художествената академия в София при проф. Цено Тодоров и графика при проф. Васил Захариев. Дълги години учителства, устройва самостоятелни изложби, участва активно в творческия процес на СБХ, оставя трайни следи в националната ни пластична култура.

В настоящата изложба, открита на 12 юни в СБХ бяха подредени седемдесет и пет творби – един маслен портрет на художника, живопис, графика, монотипии, пастел, рисунки. Наред с познатите вече графични творби – „Здрач“, „Селянин“, „7-ми септември 1944 г.“, „Разбиване на Пле-

венския затвор“, „Привечер на село“, портретите на Алеко Константинов, Николай Лилиев, Иван Вазов в експозицията бяха показани и непознати творби – акварели, пастел, рисунки. Особено акварелите от циклите „Космос“ и „Лиричните“, както сам Никола Златев ги определяше, направиха силно впечатление на посетители, художници, ценители на изкуството с богатството на тоналните хармонии, пластичните и абстрактни светоусещания, с неговия нов подход към творческо търсене и осмисляне на стойностите на живота. В един разговор, записан от поета и художника Михаил Тошков на 26 април 1988 г., показвайки му тези акварели, сам Никола Златев споделя:

„Хората на изкуството носят нещо в себе си, не могат да го укрият... Това пък е металически колорит... Боите ми не са пътни, ами начина ми на работа е такъв и затова изглеждат така. И на обикновена хартия. Докато рисувам всичко е мокро, гледай задната страна на хартията каква е станала, боите са пробили и отзад е станало по-интересно. Нанасям разни форми и посте-

Никола Златев – „Портрет на Николай Лилиев“

пенно започва да е очертава нещо. Опиташ ли се да търсиш сравнение между абстрактните форми и действителния живот, идва и опошляването... Абстрактното изкуство трябва да те кара да мислиш. Гледай го пък това, съвсем пастелно такова. Така ще го обърна... с абстракции започнах да се занимавам през седемдесет и осма, след ка-

то получих удар, нещо сърцето го не бива... всичко това не е показано, само три работи са били на една изложба. ...Чакай да не обърна картината надолу. В космоса няма „горе“ и „долу“, но нали съм сложил подпис, него да не го обърна... Всичко е акварел. Особена моя си техника. Никъде не съм виждал това... наподобяват галактики.

Някои от формите са рязко очертани, други се преливат. Ето друг вид форми, но се разбира, че са правени от един и същи автор, нали? Всичко това, което е набрано от сутрин до вечер от природата, от слънцето, от живота са вътрешни състояния, които раждат формата, а тя не е вещество да го пипнеш, тя е нещо възшебно...

Трудно е да се измислят заглавия. При реалистичната картина е лесно, но при абстрактните? Някои ги назовават „Композиции“ – първа, втора, но без заглавие не може, иначе няма как да се различат картините в каталозите. Заглавието е като непознатата жена, носи име, което не подсказва нейната душевност... Сложна е човешката душа – винаги търси...“

За художника, на края на своята статия Владимир Свинтила отбелязва: „Правейки много добри и отлични неща, Златев все пак е съумял да остане в сянка. Това се дължи и на характера му – една удивителна скромност. И на факта, че се интересува само от изкуството. И на факта, че не обича „да се шуми“ за него. Той е доволен и щастлив да работи. И това е всичко.“

Димитър ДОНЕВ

Кирил Симеонов (1930-2006)

Преклонението пред творческото дело на един от най-самобитните майстори в българската маринистична живопис събра на 22 юни 2007 г. приятели и почитатели в галерията на Дружеството на художниците в Бургас. Изложбата в памет на Кирил Симеонов представи 41 платна, създадени в продължение на две десетилетия.

Съдбовно свързан с морето, именитият

художник по неподражаем начин проникваше в тайнствените дълбини на неговата менлива природа. Маринистичният жанр бе не просто сърцевина в творческия му свят, а живописна изповед за една всеотдайна и всепоглъщаща обич. Нейните кънове черпеха сила от романтичната хубост и волния дух на стария Бургас. В свободолюбие и суровата непреклонност, с която

Кирил Симеонов – „Автопортрет“

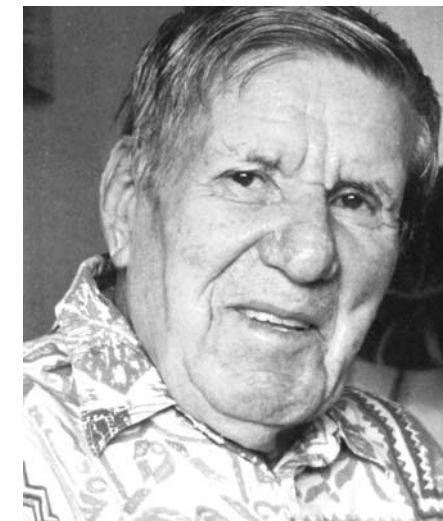
вървеше Кирил Симеонов през годините, отекваха нравствените повели, родени в борбата с морската стихия. Създаваше картините си с всеотдайната извисеност и преданост на истински морски труженик. И те слизаха от статива, тъй както корабите слизат от стапела. Здраво съградени, изящни и непреходни. Надеждни във време на безнадеждност. Светло устремени, въпреки мрачната застиналост. Премрежваше погледа на зрителя към морските далнини с крехките стълба на дръвчета от някакъв тайнствен, известен само нему вид. И в синьо-зелената необятност неуловимият полъх на вятъра нежно разклащаше тия призрачни видения. Рисуваше безветрие. И с отраженията на облаците върху огледалната повърхност сякаш ни приканваше да си представим, че морето е приютило не риби, а пера от ангели. Бе художник с благородно потекло. Ученик на Кирил Цонев и Илия Петров. И като тях носеше на върха на четката силата на изцелението.

Георги ТЕРЗИЕВ

Димо Иванов Димов (1919-2007)

Димо Димов е роден в село Оризово на 28 август 1919 г. След завършване на Санитарна школа през 1941 год., той взема участие в последната фаза на Втората световна война като командващ санитарен взвод. Носещ естествената дарба на художник, израснал в автентичната неподправена атмосфера на Тракия и виждал топлината на нейната земя, Димо Димов записва специалност „керамика“ в Художествената академия при проф. Стоян Райнов. Благотворното влияние на силни творчески личности като професорите Дечко Узунев, Илия Петров, Илия Бешков, Иван Фунев (при когото учи скулптура през 1953-57 г.), спомага за професионалното израстване на младия керамик.

Овладел добре и с вещина проблемите на формообразуването, както при дизайна, така и в монументалното претворяване на

керамиката, Димо се включва активно в художествения живот след завършване на Академията.

Органичната непосредственост, тънко чувство за естетическа мяра и рядък талант в обобщаването и стилизирането на природните форми са силните качества в творчеството му – сервиси, вази, кашпи, декоративно-монументални обекти, пластички. Редица пана, декоративни фасадни и интериорни решетки, оригинални градински кашпи стават неделима част от архитектурата на много обществени сгради в редица градове, на хотели и заведения, някои от които: „Мадарският конник“ в хотел „Мадара“, „Рибни“ – пано в хотел „Вежен“ – и

двата на Златни пясъци, керамични фигурални композиции в град Смолян и др.

През 70-те години художникът развива и задълбочава композиционно-пластичния обхват в своите творби.

Добър пример за това е керамичният релеф „Последният бой на цар Иван Шишман при Самоков“ на фасадата на Дома на армията в града.

Тук наред с пестеливата, но силна изразност, присъства и успешна психологическа трактовка. Редица творби като „Плувците“ (Добрич), „Нептун“ (Варна), „Морско дъно“ (Златни пясъци) убедително затвърждават приноса на Димо Димов в изкуството на българската керамика.

УСЕЩАНЕ ЗА ШКОЛА

Изложба на студентите бакалаври от випуск 2007 г.

на проф. Андрей Даниел в Галерия - Книжарница „София Прес“

Едно от най-важните притежания, които (би следвало да) придобиват студентите в Художествената академия, е чувството за принадлежност. Това е величина, която не подлежи на измерване в часове и семестри. Не може да се фиксира в учебни програми, нито да се вербализира в лекции. Способността да се самоидентифицираш, да откриеш едновременно с индивидуалността си и нещо така забравено в егоцентричния ни свят като чувството за общност. За нещо толкова важно и неуловимо като включването в общ „духовен поток“ или свързаност към някакво общо поле на „национална и европейска идентичност“ (особено в глобалния свят!) не се издават дипломи.

Изложбата от творби на студентите от курса по живопис на професор Андрей Даниел не е просто една любопитна студентска експозиция от учебни и свободни работи. Освен живописно пиришество за очите и радост за душата, каквито тя безспорно ни дарява, тези картини ни връщат вярата в нещо изконно и забравено. Те спомнят принадлежността ни към европейската живо-

писна школа. Принадлежността към мистериата Живопис, разбираана като материален носител на радостта и страданието, като начин на живот, и като самия живот едновременно. За мнозина тази изложба ще остане учебна, защото тя действително представя резултатите от една учебна задача. Но тя може да бъде учебна и в по-широк, извънакадемичен план, защото ни припомня един метод не само на преподаване, а на правене на изкуство, в който емоция, история, памет, култура, сърчност, талант и вкус безхитростно служат на Нейно Величество Живописа. Прилича на джаз, който съществува от и за музиката. Професорът изсвирва темата – класически стандарти от началото на златния ХХ век, а студентите я подемат всеки през своя си инструмент и ниво на придобита сърчност. Включват се в общото звучене, къде виртуозно, къде понаивно, но винаги сърчно, топло и искрено. Връщането към блестящите образци на фигуративната европейската живопис тук е направено по един, изкушавам се да кажа, постмодерен начин. Учителят в ролята на куратор и провокатор, а студентите като

Анна Семерджиева
„Портрет на Тулуз Лотрек“

изследователи. Те, от позицията на своята непредубедена младост, се впускат във възторжена експедиция – изследване на образа, композицията и самата живописна тъкан. Катерене по глетчерите, кратерите и вулканите на експресионизма. Чувствена разходка в градините, ателиетата и будоа-

рите на постимпресионизма. Гмурване в онази пишна живопис, в която цвят, тон, форма, фактура и разказ са едно демиургично неразкъсано, а за това и толкова живо, огнедишащо и страстно тяло. В телата и сърцата на самите картини, в биографиите – вътре в животите на художниците. Резултатът от това пътуване е тази изложба, в която различни студенти от първи до пети курс: Анна Семерджиева, Александър Петков, Галя Георгиева, Деяна Янев, Елеонора Друмева, Свилен Колева, Цонко Геннов, Инна Първанова, Минко Йовчев, Елена Калудова, Каля Калъчева, Екатерина Раденкова, Милослав Найденов, Десислава Костадинова заедно са работили – живели в обетована земя на цветовете емоции. Показаните произведения не са копия на шедеври. Студентите са създали нови картини и нови образи. Преосмислени реплики и импровизации, направени с нужното отстранение и самоирония. В много от картините авторите присъстват и буквално като воайорстващ ценител, хитроумно и забавно мимикрирал в композицията. Те са точно онова, което се очаква да бъдат – съвременни, интелигентни картини на тема – разказ за живописиста чрез живопис. Хубаво е, че идват такива художници.

Всъщност, те са тук!

Мария ЛАНДОВА

Изложбата на бакалаврите от НХА – дискретният чар на (ново)завършилите

В салоните на първия и втория етаж на „Шипка“ 6 и тази година по традиция през месец юли бе устроена изложба на дипломантите от Националната художествена академия. Тя впечатлява, понеже е венецът на четиригодишното обучение на студентите. Показани са дипломните проекти на завършилите Факултета по изящни и Факултета по приложни изкуства. На заинтересувания зрител е предложена „представителна извадка“ от млади художници,

които скоро ще влеят своите усилия, умения и талант в областта, която наричаме българско изобразително изкуство.

Техните творби разкриват както специалните знания и умения, които обучаваните са придобили през време на следването по избраната от тях специалност, така и резултата от четиригодишните усилия на техните преподаватели. Представени са всички специалности и направления, които утре ще определят тренда, ще оформят българската книга и плакат, ще ни радват с успе-

Общ изглед от изложбата

хите на живописиста и скулптурата, ще влияят върху оформянето не само на детската, но и на цялата предметна среда.

Тази изложба е характерна и с това, че се намира на линията на своеобразен биографичен „водораздел“ – тя е последната тяхна обща изложба като студенти и първата им групов изложба като дипломирани специалисти. Строгий конкурс при постъпване в НХА завършва с не по-малко строг подбор при представянето на дипломните им работи.

От времето на италианското Възраждане правилото гласи, че Академията няма да те научи да рисува, а пък и задачата на днешната НХА е по-скоро да социализира младите хора в сферата на изкуството и да възпита в тях онова специално пластическо мислене, което отличава твореца от останалите хора. Най-трудна е задачата да ги научи да изработват своите концепти, които да движат изкуството и да казват нещо ново на зрителя и на обществото – трудна и отговорна задача, която Академията решава с общите усилия на своите преподаватели. Именно поради интереса към концептуалното се спирам не на всички

участници в изложбата, а на ония, чиито концепции са впечатляващи. От всички участници най-трудно се преценяват произведенията на стенописците, понеже те са представени със снимки, но и най-добрата снимка трудно може да замени впечатлението от оригинала. Заслужава да се спомнат стенописите в Столичната библиотека, изпълнени по проект на Гергана Манова. Тя е успяла да забележи и отрази това, че в наши дни ролята и характерът на четенето се променят. Впечатляващи са и „Арките“, изпълнени в техника „сграфито“ на Лилия Петрова. От живописните платна на Мариана Велева и Жени Павлова лъха усещането за младата съвременна жена, представена като дива орхидея.

Експонатите, които е представила Гергана Христова от „Порцелан и стъкло“ показват, че не само е овладяла тези материали, но и умело е успяла да ги подчини на своята творческа воля. Илияна Григорова от същата специалност изпъква пред зрителя, като съвременен алхимик, овладял до тънкости тайните на художествената обработка на стъклото. Представените от нея форми са странни и увлекателни, като в съ-

щото време показват добро покриване на амбициозните задачи, които авторката с артистична лекота разрешава.

Това, което ни показват като корпус от художествени произведения дипломантите от приложните изкуства, дава възможност да се направи изводът, че тези млади хора са сериозно подготвени да се реализират като художници приложници. Концептуалното, което видяхме в работите на завършилите факултета по изящни изкуства е по-малко като количество, но това е разбираемо. От специалността „Плакат“ работите, представени от Петър Чучулигов правят впечатление със своята удивителна хармоничност, изчистена линия, привлекателни, но пестеливи цветови решения. Дипломната му тема – „Тайната“ – е разкрита по специфичен и оригинален начин – той концептуализира нова символика като към познатите символи за „тайна“ добавя и нови.

От специалността „Книга и печатна графика“ проектът на Кристина Костадинова се откроява класа над останалите със балансираност и умение за организиране в единна тъкан на разнородните елементи, от които се състои печатната страница.

От скулптурата заслужава да се спомне голото женско тяло, част от дипломната работа на Росица Николова. Тук може да се съжалева само за тава, че когато човек толкова добре е овладял анатомията, не бива да забравя, че фигурата трябва да има и характер. Тонирането на повърхността, представянето на скулптурата като че

ли направена от папие-маше и затворените очи на статуята са част от концепцията, но пътят би трябвало да е преминат изцяло.

Енигматични, но същевременно свежи, колористични и дълбоко преживени са платната на Христина Ванчева, озаглавени „Отблизо I, II и III“ – нейната концепция е да представи „чудото на дребните детайли“ и още веднъж да ни напомни пословицата, че „дяволът се крие в подробностите“ пък били те и живописни.

Отдалеч личи дарбата в работите на Свилена Колева. Нейният диптих „Станка - 1947“, „Станка - 2007“ ни показва, че „на годините бързеят всичко отнася“ (Атанас Далчев). Двата живописни портрета са нарисувани с болка и топлота към обикновения човек.

Успешно се представя и Георги Пасев със своите три картини, озаглавени „Разгъвания I, II и III“. Той е намерил интересен изказ – разгъва тримерната форма на три класически скулптурни глави – Давид на Микеланджело, Венера Милоска и Обущаря на Донатело. Това, от своя страна, поражда неочаквана асоциация с намерените при археологически разкопки тракийски погребални маски.

Ако приемем, че сметките на Едисон за съставките на успеха – 99% труд и 1% талант са верни, то представените на тази изложба млади художници покриват критериите и, надявам се, че по-нататъшните успехи няма да закъснеят.

Юлиан МИТЕВ

ТРИ САМОСТОЯТЕЛНИ ИЗЛОЖБИ

В галерия „Шипка“ 6 през юни бяха представени изложби на Слави Дончев – 13-28.06, Весела Тасева – 14-29.06 и Петър Ръсовски – 15-29.06.

Започвам със Слави Дончев, защото показването на самостоятелни скулптурни изложби през последните години е голяма рядкост и то неизменно привлича вниманието както на публиката, така и на колегите.

А поредната изложба на Слави Дончев е наистина мащабна – над 70 скулптурни портрета на видни личности от историята и културата – и български, и световни, са представени на I етаж на галерията.

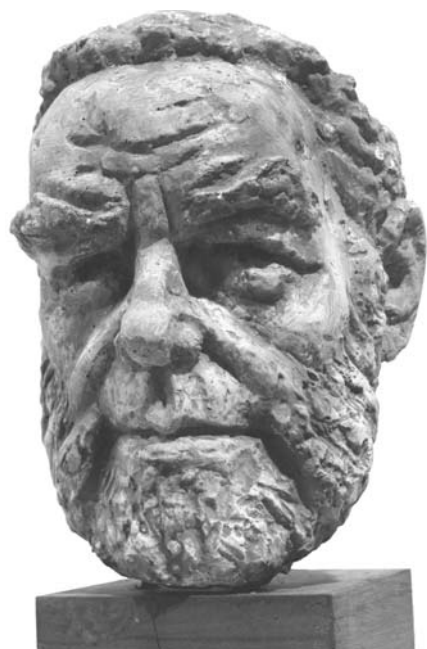

Петър Ръсовски – „Влюбени“

Весела Тасева – „Портрет“

Скулпторът, който наскоро навърши 81 години, е ученик на проф. Любомир Далчев. Той работи успешно и в областта на кавалетната, и на монументално-декоративната пластика. Истинската му стихия обаче са портретите. Слага началото с една голяма галерия от образи на бележити шуменци. Между тях: Сава Доброплодни, Васил Друмев, Илия Р. Блъсков, Анастас Стойков, Жеко Спиридонов, Боян Пенев, Андрей и Веселин Стоянови, Панчо Владигеров. През годините „пантеонът на забравените интелектуалци“ се разширява с нови имена – всяка личност, която успее да го привлече с творчеството си веднага става интересна за Слави Дончев. Така се раждат портретите на Александър Геров, Христо Ганев, Валери Петров, Никос Казандзакис, Симеон Радев, Петър Димков, Георги Китов. При работата си той се стреми преди всичко да улови характерните черти на модела и да следва анатомичната логика.

Слави Дончев – „Портрет на Георги Китов“

И се получават реалистични скулптурни портрети, чийто едри обеми изграждат пластичната маса. По-голямата част от тях са отлети в бронз, но и в този си вид пазят „топли“ следите от ръцете на художника.

Пространството на третия етаж на галерията е поделено между изложбите на живописците Весела Тасева и Петър Ръсовски. И двамата вече прехвърлили 70-те, показват творби от различни периоди на творчеството си.

„В диалог с живота“ – това е названието на изложбата на Весела Тасева и то най-точно изразява съдържанието на представените от художничката работи, изпълнени в масло, акварел, пастел и няколко графични техники. Пастелът очевидно е „нейната“ техника. Уверена съм, че причината за избора на този материал е емоционална – Весела Тасева има нужда да даде волност на своето живописно мислене, на вътрешното си усещане на художник. Тя дълги години е реставратор на Църковно-историческия музей и е участвала в реставрирането на голям брой паметници. Несъмнено свързано с тези нейни занимания е пристрастието ѝ към пейзажа – голяма част от интересните места в България присъстват в нейните работи. Освен тях в изложбата има много натюрморти и цяла галерия от живописни портрети и автопортрети. Ли-

рични, изпълнени със свободата на един импресионистичен почерк, те носят усещането за нещо много интимно и близко, което художничката с охота споделя със своята публика.

Изложбата на Петър Ръсовски „Пейзажи от България и Европа“ логично е посветена на тазгодишното присъединяване на страната ни към Европейския съюз. Инженер по професия, работил дълги години в армията, той има определен интерес към изкуството. Този интерес го води в ателието на Преслав Кършовски, чийто живописни уроци изучава с години. Към тях несъмнено е прибавено и пристрастието на учителя му към пейзажа. Петър Ръсовски степенува по важност отделните детайли, грижливо изгражда пространствените планове и като истински живописец поставя акцентите посредством цвета. Подчертано импресионистичният стил, с който са изградени платната му, напълно съответства на неговия романтичен поглед към природата и старата архитектура. Несъмнено това е една от особеностите му на художник, която печели почитатели – неговите творби са притежание на галерии и колекционери у нас, но също така и в Гърция, Турция, Германия, Белгия, Франция, Англия, Швеция, Русия, САЩ и Канада.

Румяна КОНСТАНТИНОВА

От 14 април до 5 май се проведе изложбата „Printemps de Remp-Arts 2007“ в колежа Diderot, Langres, Франция, в която с лична покана участва художничките **Дора Пушева и Любов Тотева**.

От 22 май до 5 юни 2007 г. в галерия „Сезони“, гр. София се представи приятелската изложба „Изток-Запад“, организирана с любезното съдействие на посолството на Япония в България. Галерия „Мил“ от град Осака представи художниците **Чикако Сайтоо, Шукъоку Оотани, Хосен Куниширо, Йоохей Нишио и Такао Яманака**. От българска страна участие взеха: **Христина Петрова, Майа Горова, Йор-**

Дора Пушева – „Натюрморт“

Общ изглед от изложбата на Светлин Русев

данка Радева, Иван Стратиев и Богомил Живков. Изложбата гостува в Балабановата къща в гр. Пловдив, представена от Общинска дирекция „Старинен Пловдив“.

Галерия „Аргос“ представи изложбата „Живописецът Лазар Марински“ (1915-2005) и албум за неговото творчество на 17 май 2007 г.

От 10 до 17 юни 2007 г. се проведе XV Международен симпозиум по скулптура от дърво в Хойер, Дания. В симпозиума участваха 14 скулптора от девет страни от три континента – Европа, Африка и Америка. Симпозиумът премина при голям интерес от страна на медиите. България беше представена от **Таня Цанова** („Заедно“ и „Северна Венера“) и **Лилия Поборникова** („Шушулки“). В края на симпозиума се проведе аукцион и творбите бяха откупени.

Цветан Стоянов представи своята изложба „България и Русия – образи и усещания“, портрети и абстрактни композиции в Руския културно – информационен център на 18 юни 2007 г. Откриването бе със специалното музикално участие на композитора и джаз пианиста Любомир Денев.

Галерия „Българи“ и Център за славяно – византийски проучвания „Иван Дуйчев“ при СУ „Св. Климент Охридски“ представи-

ха „По следите на...“ – изложба фотография, живопис и графика на 12 юни 2007 г.

На 14 юни в някогашната сграда на МЕИ **Светлин Русев** представи своя проект „Стълбата 2 или Сън за стълбата“, която съдържа живопис и рисунки.

Дружеството на художниците – Бургас представи **Кирил Симеонов – „In memoriam“** на 22 юни.

Галерия „СИБАНК“ бе мястото, където фотографката **Катя Чаушева** експонира своя фото изложба на 26 юни.

На 26 юни в Полския институт – София **Кина Бъговска** представи своя изложба живопис, съвместно с рецитал на Петя Бъговска (контрабас) – „До Чикаго с палитра и контрабас“.

Деля Чаушева откри изложбата – „По пътя“ - живопис и рисунка в галерия „Сезони“ на 27 юни.

Изложба на **Вера Лукова** (1907-2007) беше открита в Националната художествена галерия на 28 юни.

С една от представителните изложби на съвременно българско изкуство - Artacasa, Bravacasa отбеляза две години в

Александър Стефанов – паметник на Апостола в с. Голям извор, Тетевенско

България. В изложбата присъстваха творби на 37 български художници, скулптори и приложници, сред които: **Андрей Даниел, Антон Дончев, Валентин Старчев, Десислава Минчева, Димитър Чолаков, Божидар Бояджиев, Ивайло Мирчев, Станислав Памукчиев, Светлин Русев и др.**

На 5 юли в залите на Националната художествена галерия се откри изложбата, посветена на 170-годишнината от рождението на Васил Левски – „**Между реалността и въображението**“, представяща автентични документи и художествени образи.

„**Комикс на деня**“ – един проект на **Гълъб Гълъбов** – изложба рисунки се състоя на 5 юли в галерия „Арт 36“ и ще продължи до края на месеца.

Васил Стоилов бе представен с изложба рисунки в галерия „Лоран“ на 6 юли.

Галерия „Ракурси“ е мястото, където се откри изложбата „**Мъжкото тяло**“ – живопис, графика, скулптура, с куратор Румяна Константинова на 6 юли 2007 г.

В „Галерия книжарница София Прес“ на 6 юли се откри изложбата на българско и американско изкуство „**Културна идентичност**“, кураторски проект на Брад Гуарино – стипендиант на фондация „Фулбрайт“, студент в класа проф. Андрей Даниел – НХА, София. Изложбата ще продължи до 3 август.

На 14 юли участниците в пленера, посветен на 170-годишнината от рождението на Васил Левски – **Люлин Търкаланов, Володя Казаков, Николай Георгиев, Делян Ганев, Цветелина Стефанова и Николай Стефанов** представиха своя изложба в село Голям извор, Тетевенско. По същото време депутатът Янаки Стоилов откри па-

метник на Апостола на свободата и заточениците в Диарбекир.

Автор на монумента е **Александър Стефанов**.

Община Пазарджик откри Национална художествена изложба „**Левски и времето**“, посветена на 170-годишнината от рождението на Апостола, в Градската художествена галерия „Станислав Доспевски“ в града на 11 юли.

Регионален исторически музей – Враца представи Петата самостоятелна изложба

на художника **Илия Василев Илиев** – живопис, графичен дизайн и ретро на 11 юли. Изложбата ще продължи до 30 август.

Художествена къща „Триадис“ представи Лежерно – Сборната изложба – живопис и графика на художниците **Деян Вълков, Димо Колибаров, Кирил Божков** на 12 юли 2007 г.

Софийска градска художествена галерия отбеляза на 12 юли 120-годишнината от рождението на художника **Георги Машев с изложба на автора**.

*Уважаеми колеги,
Уведомяваме ви, че през месец август 2007 година,
администрацията, Творческият фонд и изложбените
зали на СБХ ще бъдат в отпуск.
Първият работен ден е 3 септември 2007 г.
Ръководството на СБХ уведомява своите членове,
че цената за нощувка в КК „Албена“ - Хотел
„Фламинго“ се намалява на 40 лв. за стая за двама,
считано от 01.08.2007 г. За информация и заявки:
Иванка Атанасова, ул.„Шипка“ 6, ет. 3; тел.: 846 52 13*

СЪЮЗНА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ, ул.„Шипка“ 6

Изложбен план, месец септември 2007 година

Пето международно триенале на графиката София 2007

3 - 30. 09. 2007 г., II и III етаж, 18 часа

Ретроспективна изложба“ – Слав Даскалов (1956-2005)

5 - 17. 09. 2007 г., IV етаж, 18 часа

Юбилейна изложба – Петър Младенов (1887-1978)

11 - 30. 09. 2007 г., I етаж, 18 часа

Юбилейна изложба – живопис Васил Карадимов

19. 09. - 3. 10. 2007 г., 18 часа

Галерия „Райко Алексиев“ – ул. „Раковски“ 125

Юбилейна изложба – проект на колекционера Иван Ненков,
откриване на 14 септември, 18 часа